

EESTI SPORDILEHT

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU
* JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄÄLEKANDJA *

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti.
Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

IX. aastakäik.

Reedel, 6. aprillil 1928. a.

IX. aastakäik.

Jalgpallimeeste ettevalmistused.

Saalitreeningu lõpetamisel.

Meeste füüsiline võime tunduvalt tõusnud.

Põhjamaad, kus kare tali oma pikkusega võib täielikult sumbutada sportlase suvised võimed, tuleks erist rõhku panna talisele sisetreeningule. Meil on sellest seni õige kerge südamega mööda mindud. Ainult teatud sportlikud suursündmused on osutunud nagu ergutavateks verstapostideks meiegi hallis igapäevsuses. On haaratud veel viimisel tunnil sellest päästerõngast — sisetreeningust. Eriti võiks seda just väita jalgpallimeeskonna ettevalmistuse suhtes. Seda oleks pidanud kindlasti juba tegema pärast Pariisi. Tahaks seda öelda mitte arvustuseks, sest see oleks liig kare, tundes meie ainelist külge, vaid ainult selleks, et ei tohiks mehed ise ega ka vastavad hooldajad nõuda otse imet üheainsa talve sisetreeninguga. Seda ei saa juba nõuda inimese füsioloogiaga arvestades. Kuid pean kinnitama, et hea tahte juures suudavad mehed ka sellegi lühikese ajaga midagi omandada.

Mäletan eriti jalgpallimehi jaanuarikuu alul, esimestel sisetreeningu tundidel, kuid kahtlemata ei olnud asi kergejõustiku meestega sugugi parem. Et küll suurem osa meestest aastaid, teised ka kümneid nii kergejõustiku kui ka jalgpalliväljadel on tegutsenud, paistis siiski paljude liigutustest silma kohmakus ja raskepärusus. See asjaolu nõuab aga igal alal palju asjatut energia kulu.

Kui võtame jalgpalli, siis on sellega nõus vist igäiks, et mängus ettetulevate tegevuste, nagu jooksu, kiirete löökide jne. peale ei tohiks mängija välja panna oma viimast jõutagavara, vaid neid toiminguid peaks ladusalt põimitama üldisesse mängu kombinatsioonide käiku. See tooks mängu rohkem hoogsust ja elavust.

Meil on nähtud ainult harukordadel hoogsat mängu, mille kohta võiks nimetada „vaim tuli peale“, ja sarnastel võistlustel saavutati ka otse üllatavaid tagajärgi. Kuid need on kõik üksikud väljavõtted. Sest kust saab „vaim peale“ tulla, kui keha selleks küllalt soodsaid eeltingimusi ei paku. Selleks küllalt ettevalmistatud ei ole: nimelt puudub kergus ja paindumus liigutustes, mis võimaldaks energia kokkuhoiu, mis aga oleks enesetunde baasiks. Hea

Üle terve Euroopa on praegu jalgpalli esivõisflused täies hoos.

Ka meil tehakse juba hoolisaid ettevalmistusi hooaja avamiseks, mis vist varem võib sündida, kui eelmistel aastatel.

"Moment Inglise liigavõisflustelt Woolwich Arsenali ja Newcastle Unitedi koostamisel."

SPORT JA ELURÜTM.

Sportliku võimsuse saavutamiseks peame meie kehaarendamisele ja tehnilise täiuse omandamisele pühendatud hoole kõrval tähelepanu juhtima ka spordimõtte kohastamiseks hingeliste emotsioonidega. Meie peame sporti kui midagi lahutamatu eluga seotut, kui elusisu väikestki osa omale ette kujutama. Mulle näib, nagu ei oleks senine spordiidee käsitlemine mitte küllalt põhjalikult sündinud hingeliste sidemete loomiseks sportlikul tegutsemisel.

Väljapaistvate saavutuste tekkimise eeltingimuseks on teatud hingeline side tegevusega. Sport peab midagi endastmõistetavat ja — ihaldatavat olema. Ta peab harjutaja elukujunemisele hooandjaks olema, ainult siis võib midagi suurt tõusta.

Meie elu arenemine näitab oma väljapaistvates osades mitmesuguste mõjude kokkupõrkamist. Need vahelduvad seejuures teatud rütmiliku korduvusega. „Elu veetlevus ja väärtus seisab raskuste võitmises.“ Seesugune suhtumine välismõjudele ja raskustele, ilma milleta meie elu kui ilma soolata toit on, näib loodusepärane olevat ja väärrib lähemat selgitamist.

Võtame lihtsama näite loodusnähtustest, aastaegade vaheldavuse — kevade, suvi, sügis, tali — siis ongi meil välismõju ja rütm olemas. See loodusnähtus surub kõigile eluolevustele oma pitsati peale, kusjuures rütmi võnkumised eriti hingelises häälestuses end tunda annavad. Kuid mitte ainult see osa meist ei allu mõjudele, ka kehaliselt seisame meie kõrgete ja madalate saavutuspiiride vaheldavuse all, mis meesindiviidi juures enamuses märkamatult möödub, kuna naisekeha loodusseaduste põhjal väga tunduvald mõjutusi läbi teeb.

Inimene sarnaneb oma elukäigul mängupallile, mis veereb looduse mõjude laine taolisel pinnal. Tekib küsimus, mil määral neid mõjusid oma elurõõmu tõstmiseks ja elusaavutuste suurendamiseks kasutada saab. Olen kindel, et elu veetlevust alalise mõjude vaheldavusega võib tõsta! Millised on siis need mõjud, tõukejõud, mis meie elule sisu ja olemise tungi annavad? Võib vast vastata, et kõik need, mis mehele üheltpoolt ja h i o s a võimaldavad, teisalt jälle vastand — puhkus, rahu. Naine tunneb oma omaduste kohaselt

tarvidust teenimiseks, teiste röömustamiseks, ta igatsus käib oludega kohanemise ja emaliku andestamise ja hoolitsemise järele. See võib ka teisiti olla, kuid igitahes näeme meie kirjeldatud naistüübis loodusepärast.

Kahjuks on siiski paljud kaotanud oma loodusepärast, nad kõiguvad sihitult uudismaal ringi ja imestavad, et loodetud elu kõrguspunktid kõik neist möödudvad. Meie püüame mõningaid elu mõjusid, tõukejõude, esile tõsta ja neid järjekorda seada. Kuna meie elurütmi ühendusse sportliku ideega tahame seada, on siinkohal mõeldud ainult täisealisi inimesi.

Teadlik elukujundamine jääb alati probleemiks, elurõõmuks?! Juba elukutse, mis meile elu ülespidamise võimaluse annab, peab röömu tooma. Röömu, midagi ise korda saata suuta, midagi luua, saavutusele isiklikku pitsatit vajutada. Meie teame väga hästi, et seesugune loomirõõm ainult seal maksvusele pääseb, kus ka vabadus valitseb. Inimene, kel võimalus on oma loomistungi arendada, vajab vähe muid ergutusi, et elurõõmsaks jääda. Ta ei lähene ka kehalisele ega vaimlisele spordile, kuna tal on küllaldaselt võimalusi enese arendamiseks suursaavutuseni oma elukutses. Ta otsib rahulikku kosutust, loodusnaudingut reisimisel ja rändamisel kohtades, kus ta uut jõudu oma lemmiktegevuseks, elukutseks ammutab. Meil on sel puhul tegemist inimesega, kes oma elukutse valikul on tabanud õieti enda olemise tuuma. Kuid sarnaseid õnnelapsi leidub kahjuks väga harva. Need on suured juhid ja ideede eest võitlejad, kes tervele inimkonnale tulu toovad. Nüüd aga nende juure, keda elu ei ole nii hella käega juhtinud! Enamusel elukutselistest töötajatest ei ole tööga nende ideaal leitud ja nad surutakse kõige igapäevasemateks lihtsurelikkudeks. Loodus ei lase aga end võistlustelt tagandada, ta nõuab, et ka igapäevasel inimesel ta elus oma kõrguspunktid kujuneksid.

Mehe ürgkihi kisub võitlusele: võidelda ja võita või ilmast kaduda. See mõju avaldub niihästi vaimlikus kui kehalises võitluses. Kehaline võitlus mõjub oma suursaavutuse poole suunitud püüetega ka iseloomule karastavalt, omab seega hingelist mõju ta harrastajaile. Võit selles võit-

luses on eelvalmistuse tasapinnast. Pooliku ettevalmistusega ei maksa laskuda võitlusse, sest see tähendab raiskumist. Tehniline ja kehaline küpsus viiakse peagi korraliku hoole juures kõrgele astmele — kui selleks sportliku idee suhtes hingeliselt õige seisukoht on võetud. Treenerija — kes suursaavutusele pühendub, peab treenerima — peab enesele sportliku idee üsna omaseks tegema. Ta peab oma elu ja tegevuse nii korraldama, et hoogjõudu jääb enesest ülekasvamiseks, kui suured asjad seda nõuavad.

Kuidas suudame meie seda hinge hoogjõudu kasvatada ja tõsta? Kisume tööorja ta madalmaast ja avame ta ees unes küll nähtud, kuid mitte läbielatud muinasmaad! Meie peame pakkuma talle ta harilikule elukäigule vastupidiseid mõjusid, elu ilu ja ülevust, ja äratama temas tahtejõudu. Sport peab paistma siin inimkonna eluväärtusena, mis olemist ülendab, vaheldavust igapäevasele pakub ja lõdvestusena kammitsatest tundub. Sport peab rõhku panema sellele, et elusisu lahutamatuks osaks muutuda ja elustkoormatute elurütmi haripunkte küllata. K. S.

Viljandi võrkpallipäev.

Pühapäeval, 18. skp., oli Viljandis sportlik suursündmus. Nimelt peeti siin I võrkpallipäeva ja egas see võrkpallipäev pole mõni lihtne igapäevane asi, neid peetakse aastas vaid na üks kord ja siiaaani, 0 — 1928. a. on peetud neid võrkpallipäevi ainult üksainsam ja see, nagu ülal täh., 18. skp.

Kohtasid kahe linna meeskonnad ja kolme linna naiskonnad. Kuna meeskonna mängud kõik töid Viljandile kaotusi, löid naised siiski oma vastaseid hiilgavalt. Silmapaistvamad mängijad Viljandi naistest olid Krieger ja Rilt. Esimese võidu Viljandile toob I naiskond, võites Valga I naiskonda 2:0 (16:14 ja 15:4). Valga kaitsemaleva ja Viljandi kaitsemaleva meeskondade vaheline võistlus osutub aga viljandlastele kaotuseks, kuigi ta oli pinavam võistlus 2:1 (15:3, 6:15 ja 6:9). Ägeda mängu järel peab ka alistuma Valga I naiskonnale Viljandi II naiskond 2:0 (15:3 ja 15:7). Kuid kõige rängemalt peksab Valga meesgümnaasium Viljandi maa-konnagümnaasiumi 2:0 (15:2 ja 15:7). Viimase matschi võidab jällegi Viljandi I naiskond, lüües Pärnu I naiskonda 2:0 (15:9 ja 15:2).

Viljandi naised näitasid seega oma paremust Valga ja Pärnu naiskondade üle, ja oleks huvitav näha neid mängimas kas Tallinna või Tartu naiskonnaga.

L. K.

Ameerika tennisimeistriks sisevõistlustel tuli üllatuslikult keegi William Aydelotte, kellest keegi varem ei olnud midagi kuulnud. Ta on 24 aastat vana ja omab haruldaselt hiilgava võrgumängu. Aydelotte lõi finaalis junioride meistrit Julius Seligsoni 2:6, 6:1, 3:6, 6:4, 6:2. Ameeriklased kavatsevad lasta uut tähte nüüd ka Davis cup'i võistlustele. Möödunud aastal oli Ameerika sisemeistriks prantslane Borotra ja enne seda Lacoste.

Bonie Mealing püstitas Sydneys, Austraalias, uue maailmarekordi 100 meetri seliliujumises ajaga 1.22,6.

Prantsuse löi Saksat rugby maavõistlusel 14:3 ja Inglise Schotit 6:0.

Moskvas peetud kiiruisutusvõistluste tagajärjed olid: 500 mtr. — 1. Melnikov 45,1; 2. Kalinin 45,9; 3. Engnaestangen 46,5. 1500 mtr. — 1. Melnikov 2.25,3; 2. Engnaestangen 2.30,5; 3. Kalinin 2.31,0. 5000 mtr. — 1. Melnikov 8.52,3; 2. Mironov 9.07,3; 3. Ippolitov 9.09,3. 10.000 mtr. — 1. Melnikov 18.27,4; 2. Spivakov 18.51,6; 3. Miheijev 18.54,4.

Hollandi olümpia postmargid.

Suusaretk Paide - Tallinn.

Kavatsus suuskadel Paidest Tallinna sõita tekkis Paide suusatajais õieti juba ilmasõja päevil, mil siin elutses soomlane Kaarlo Luoto, kellelt ka esimesed näpunäited suusatamises omandatud. Kavatsusest tõmbas kriipsu läbi tolkorral mitme parema mehe sõtta-minek. Asja möödunud suusakursused andsid aga nende ridade kirjutajale tõuke 12 aasta eest poolelijäänud kavatsust kolikambrist välja tuua, kuna kursuste tulemusena osutusid mitmed tüsedad suusatajad, nagu Ambach, Kärt, Kikk ja teised, kellede füüsiline ja tehniline arenemine lubasid oletada retke edukat kordaminekut.

Kavatsust teatavaks tehes Järvapoe-gade esimehele hra Veemile asus see kohe suure innuga eeltööde tegemisele, nõnda et 11. märtsil kell 8 hommikul kompass ja kaart taskus võisime suuskadele asuda.

Pakane, selge hommik. Elavhõbe näitas 18 pügalat alla nulli ja lumi õige tihke, läbimurduv. See aga ei halvanud head meeolu ja tahet karvaväärki. Natukese ajaga olime kui päris jõuluvanad paksu härmatisega kaetud. Et sooja saada, litsusime otsekohe kõva hoo peale ja katsime esimese etaapivahe Paidest Saueaugu metsaülesma majani — 19 klm. — poolteise tunniga. Seal orienteerusime ja jätkasime sõitu 10-minutilise seisaku järel Aela sihis. Siit peale oli juba raskem liikuda. Tuli ühtsoodu kaarti ja kompassi silmas pidada, et suurte metsade tõttu mitte õiget suunda kaotada.

Lõunatamise ja suusamäärimise kohaks oli meil ette nähtud Kuivajõe vallas asuv „Kolu kõrts“, milleni Paidest 60 klm. pidi olema. Sellel teosal tuli meil mitmeidki kurioosume läbi elada ja külainimeste maadeteadust kiruda. Küsid, et kaugel see Kolu kõrts õieti veel on? — „Eks ta ikka 15 — 16 klm. ole.“ Paneme jälle auru peale ja litsume oma paar tunnikest maha, kuid „Kolu kõrtsi“ pole kuskil. Lähed küsima lähemast elamust — vastus: „25 klm. ikka saab vist.“ Vaat' sulle pirakat — kaugus aina kasvab. Kas vale suunas sõidame või? Vaatad — õieti. Lõpuks loobusime asjatutest ja aega kulutavatest närimistest ja jõudsime ilma nenedetagi õnnelikult kell 12 p. l. „Kolu kõrtsi“.

Vastutulelik perenaine pani kohe teekatla tulele, kuna ise asusime suuski määrima. Sellega olime katnud 60 klm. murdmaastikku punkt 6 tunniga. Siit läkitasime, nagu kokku räägitud, K. L. peastaapi telefonogrammi, et saabume Mõiku umbes kell 7 õhtul. Kell 3,25 m. jätkasime hea tuju juures sõitu Tallinna sihis, s. o. jäi katta veel 32 klm. kuni Mõiguni. Siit peale algas retke raskem osa. Ilm muutus tuuliseks. Puhus kõva O tuul otse vastu, mis takistas tunduvalt liuglemist. Tuli võita jõuga iga sammu. Teiseks takistuseks osutus veel kahe mehe väsimus, kes vägisi kippusid maha jääma. Suure pingutusega jõudsime lõpuks „Kivi- või Pae-murru“ oomajani, kust veel 12 klm. Mõigu mõisani jäi. Siin pidime jällegi kaht sõpra ootama. Et aga ilm juba videvikuks kippus minema, otsustasime kolmekesi matka jätkata, et vastasolijaid mitte asjata lasta oodata. Sõitu jätkasime kell 7,12 m. ja jõudsime Mõigu mõisa kell 8,22 m., kus meid väljal süelustega vastu võt-

Suusaspordil on suur edu.

Massiline saavutuste tõus möödunud hooajal.
Keskmine tasapind olude kohaselt üllatavalt hea.

Suusasport on Eestis tänavu teinud kahtlemata edusamme. Põhjust on sellele annud kena tali, kuid vast veel suuremal määral sõjaväe ja kaitseliidu energiline organisaatorlik tegevus, kus väga laialdane hulk uusi suusaspordilasi on võrsunud.

Kunagi ei ole Eestis nii arvukalt häid suusasaavutusi näidatud kui tänavu ja kunagi ei ole meil nii suurejoonelisi suusavõistlusi korraldatud, kui seda näiteks olid tänavu Tapa võistlused.

Eriti suurt edu näitasid tänavu meil pikemad suusamaad, kus 25 klm. isegi rekord (1.54.49,4) kuue mehe poolt ületati. Ka lühemates maades küünniti võrdlemisi rekordide lähedale, ja seda õige hulga meeste poolt. Nii võib julgesti kinitada, et Eesti suusaspordi tasapind on tänavu õige tüki maad tõusnud.

Eestis ei ole suusatagajärgede statistikat laiemas ulatuses seni peetud. Ka tänavustest suusavõitlustest, on õige raske õiglast üldpilti saada, kuna võitlusi on mitme organisatsiooni poolt peetud ja tagajärjed kõik ühte keskk kohta ei ole kokku joosnud. Enam-vähem võib selliseks keskkohaks pidada ainult E. Spordilehte, kus kõik kaaluvamad suusasündmused on leidnud mainimist. Toome seepärast paremate saavutuste loetelu E. Spordilehe andmete järele, kuigi siin ka tunduvad ebatäpsused olla võivad ja mitmed paremad tagajärjed puududa.

Toodud loetelu peaks ka alust pakkuma saavutuste võrdlemisele järgnevatel aastatel.

Tänavused paremad Eesti suusamehed on:

3 km	
1. Koovit	13.26,7
2. T. Andresson	14.00,0
3. Lille	14.08,0
4. Papa	14.20,0
5. A. Andresson	14.25,3
6. Haraka	14.52,0
7. Kaur	14.55,4
8. Petrov	15.06,0
9. Verder	15.16,0
10. Laas	16.19,3

5 km	
1. Veborn	21.37,0
2. Papa	22.05,0
3. Briisemeister	22.12,0
4. Lille	22.24,0
5. Petrov	22.40,0
6. Siirak	23.18,0
7. Kulbas	23.23,0

8. Anderson	24.42,0
9. Eiber	26.05,0
10. Vitsut	26.18,1

10 km	
1. Veborn	42.38,0
2. Koovit	43.39,6
3. Russman	44.43,0
4. Mõttus	44.55,0
5. Papa	45.09,0
6. Briisemeister	45.20,0
7. Proost	45.59,0
8. Kask	46.00,0
9. Petrov	46.00,0
10. Kiljako	46.51,0
11. Kingissepp	47.01,0
12. Siirak	47.02,0
13. Jõgi	47.14,0
14. Veldermann	47.24,0
15. Rehemaa	47.39,0
16. Toover	47.40,0
17. Kulbas	47.45,0
18. Kulbak	47.47,0
19. Rammus	47.48,0
20. Viller	47.54,0
21. Kriisk	47.59,0

18 km.	
1. Lest	1.19.32,0
2. Mats	1.23.07,0
3. Kiljak	1.24.05,0
4. Jõgi	1.24.50,0
5. Russmann	1.27.46,0
6. Talbak	1.33.34,0
7. Loik	1.34.08,0
8. Kriisk	1.35.06,0

25 km	
1. Mõttus	1.50.32,0
2. Kask	1.50.36,0
3. Veborn	1.50.45,0
4. Prost	1.50.50,0
5. Tacchella	1.52.05,0
6. T. Andresson	1.53.20,0
7. Niilov	1.55.19,0
8. Rehemaa	1.55.58,0
9. Papa	1.58.06,0
10. Russmann	1.59.15,0
11. Kulmann	2.00.56,0
12. Vorst	2.02.10,0
13. Soover	2.02.19,0
14. Steinberg	2.02.23,0
15. Lest	2.03.49,0
16. Haraka	2.04.18,0
17. Rammus	2.04.43,0
18. Eiber	2.04.49,0

10 mehe keskmine saavutus 3 km-il on 14.40,87; 5 km-il 23.28,45; 10 km-il 45.07,46 ja 25 km-il 1.53.40,6.

tis lugupeetud esimene järvapoe Hel-muth Veem ja mõisas K. L. peastaabi esindajad major Balder ja leitn. Lepp ning Spordi keskliidu teaduslik nõuandja dr. A. Veiss.

Soojad käepigistused ja õnnesoovid, mis sel puhul meile said osaks, ei unune vist niipea. Oli ju retk niiteldi poolteist auküsimuseks saanud, kuna Paides mitmed mehed enne sõitu mütse lubanud hakata sööma, kui retke ühepäevaga sooritame.

Mõigust algasime sõitu juba autodel ja täies koosseisus Tallinna poole.

Naljakas oli sattuda lumilagendikku-delt ja metsatihnikutest elektrist sädele-

vasse pealinna. Oli tunne, nagu oleks kukkunud kuhugi võõrale planeedile: noobililt riietatud publik, kihutavad sõidukid ja lõpuks taevalik Voinovi saun oma ennenautimatute mugavustega. See kõik kokku lõi miljöö, millest vabanesime alles esmaspäeva hommikul, ärgates väljapuhanutena K. L. peastaabi külalislahkes kodus.

Meid üllatas tõsiselt südamlilik ja soe vastuvõtt K. L. peastaabi poolt, kuna olime lootnud vaid duschi ja öökorterit saada.

Kell 2,45 m. kutsuti meid K. L. ülema, kindral-major Roska, kabinetti, kus meile K. L. peastaabi ülem kolonell-leitnant Maide üle andis K. L. ülema poolt anneta-

H. Stunde troopika padrikutes.

Ärge Boliiviasse minge! Maod ja sisalikud harilikud külalised.

Olen viimasel ajal saanud mitmed kirjad, kus teateid päritakse siinsete olude, töövõimaluste jne. kohta. Nähtavasti otsitakse ikka veel kohti, kuhu minna, ja on järg juba vähemtuntud maade käes. Tõsi on ju, et Boliivia on riik hiigla maa-alaga, kuid vähese elanikkude arvuga. Üks kuuendik tema maapinnast on mägin, Kordiljeerid, kuna muu osa on kõik madalmaa, kaetud vaid ürgmetsaga, mida läbis-tavad üksikud suured jõed, kollakas-halli vete laisalt voolates, peale suuri vihmuga kohutavalt paisudes ja kaldalt kõike enesega kaasa kiskudes.

Boliivial oli kord väljapääs merele Arica sadamaga, kuid peale sõda Tschiliga kaotas ta selle maa-ala ja on nüüd teistest maadest täiesti ümber piiratud suurriik. Elu on koondunud pea kõik mägedesse. Ai-

nake tähtsam tööstus siin on kaevandused, sest siinsetes mägedes leidub pea kõiki metalle. Need kaevandused on suuremalt jaolt inglaste ja põhjaameeriklaste käes ning töölisteks on peajasjalikult indod väga väikese palgaga. Üks eurooplane ei kannata seda rasket tööd nii kõrgel mägedes (üle 4000 mtr.) välja, isegi juhtivad jõud ja insenerid peavad paari aasta pärast lahkuma südamehaigusega, mis tingitud hõbeda õhu tõttu.

Provints Beni, Trinidad ümbrus, oli kord maailma kuulus oma kummiproduktiooni poolest, kuid peale seda, kui India oma kautschukiga maailmaturud valdas, jäi sinne kummitööstus soiku ja väljaveedu pole nimetmisväärilinegi. Kõik sinne edu puudus on tingitud viletsast raudteest ja muu ühenduse puudusest välisilmaga.

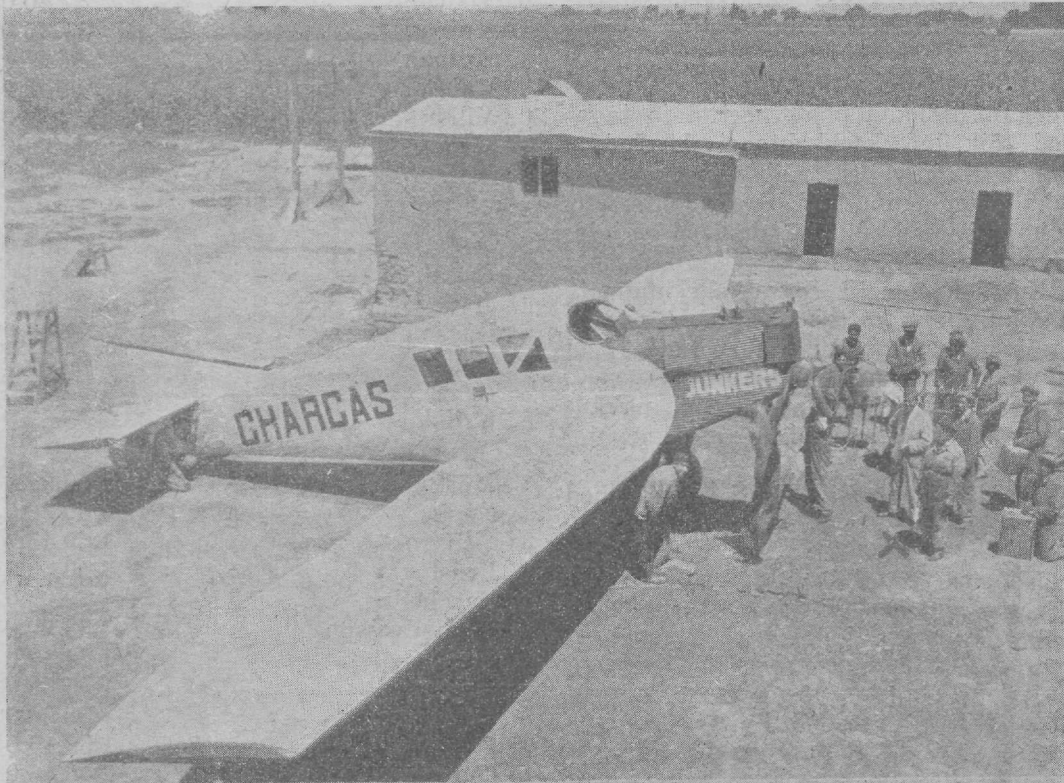
Rongid, mis paar korda Cochambasse tulevad, liiguvad ainult päeval, öösel peatuvad kusagil. Sama lugu on veeteedel. Laevasõit siinsetel metsikutel jõgedel on äärmiselt hädaohtlik, kiire voolu ja kõiksugu ujuvate puude tõttu on võimalik ainult päeval edasi jõuda. Üleval mägedes saab reisida ainult hobueeslitel, kuna all pampassides ja võsastikuga kaetud maa-alal liigutakse härjakärude abil, mis oma puuratastega logisedes 4—5 klm. tunnis teevad. Vabrikuid siin pole, kõik tarvisminevad artiklid veetakse väljast sisse. Üks tubakavabrik on olemas Cucris, see on riigi oma ja valmistab ainult kaht sorti sigarette, niisama on tikuvabrik riigi monopol. Õllevabrikuid on viis üle riigi — need konkureerivad omavahel kõvasti. Kaubandus on peajasjalikult sakslaste käes, kel ka suurt lõikust siin just pole — on neid liig palju siia siginenud. Kingseppadel ja rätseppadel on siin vähe tööd, käiakse enamasti sandaalides või päris paljajalu ja riietatakse kergelt.

Lõpuks veel mõni sõna põllutöö ja karjapidamise üle. Mägedes kasvatatakse peajasjalikult maisi, see on siin peatoiduks, siis nisu ja kartuleid, samuti aiavilja, mis kõik oma tarvituseks ära kulub. Suuri karjapidamisi pole, sest rohi on kõva savise maa tõttu. Kanade eest pole muretsemist, otsivad toitu põldudel ja magavad puude otsas või onni katusel. Loomi kasvatatakse siin mitte liha või piimasaaduste mõttes, vaid loomanahk on ainult see, mis raha maksab ja see tasub end veel, naha odavuse tõttu kohal, äritegemiseks. All pampassides kasvatatakse puuvilja, banaane, ananasse, neid saab koha peal peaeagu muidu, kuna nende väljaveoks pole teid.

Siin juures ei saa nimetamata jätta palavikke, mis siin tervist laastavad, nagu malaaria, taciaana ja veel üks imelik haigus, mille puhul inimene mõne tunniga ära halvatakse ja, kui kohe abi käepärast pole, ka sureb. Arstiabi on kaunis vilets, kuna alati puudus on igasugustest arstiriistadest, seerumitest ja rohtudest.

Kõige selle juure veel troopikamaal harilikud tüütavad putukad, moskiitod, sipelgad, termiidid j. m. Sisalikkude ja madudega tuleb tihtipeale kokku puutuda.

H. Stunde.

H. Stunde (X) Cochabamba lennunäljal oma aparaadi Charcasiga. Tüüblik elamu Boliivia padrikutes.

Paidest Tallinna.

(3. lehek. järg.)

tud hõbepeekrid pealkirjaga: „Mälestuseks 1. pikema suurretke puhul Paidest Tallinna 12. 3. 28. J. Roska“ — öeldes ühtlasi tervitusi ja soove edukaks edasitõtamiseks.

Lõpuks olgu tähendatud, et sooritatud retk polnud mõeldud mingisuguse suursaavutuse püstitamisena, vaid ainult katse, kuivõrd läbiviiday oleks suuremate kauguste võitmine suuskadel, märkimata teel.

Paide suusamehed loodavad igatahes, et nende katse järeletegemist väärrib ja et Paide-Tallinn ja Tallinn-Paide retked siit peale muutuvad traditsioonilisteks.

F. P.

„Otstarb pühendab abinõu.“

Kuidas lätlased võitsid raskejõustiku maavõistluse 15 : 8.
Lätlaste „triumf“ tõstmises ja eestlaste „ebasportlikkus“ poksis.

Eesti-Läti raskejõustiku maavõistlus Riias võttis kõigile ootamatu lõpu — Eesti meeskond katkestas protesteerides poksi-võistluse ja lahkus samal õhtul Riias.

Samm, mis iseenesest õige harva rahvusvahelistes spordisuhetes juhtub, ei asutud meie meeskonna poolt sugugi üle-määrases ägeduses või põhjendamatus jonnakuses, vaid täie kainuse ja külma-verega, olles ainsaks enesekaitse abinõuks Läti kohtunikkude äärmise ebaõigluse ja mitteheahtlikkuse vastu; sportlane jääb ju lõppude lõpuks ikka enese isandaks, oma au- ja sündsustundega. Kui nende kõige valusamale riivamisele sihilikult välja minnakse, on vabatahtlik lahkumine kõige tagasihoidlikum tee. Temperamentlikumate rahvaste juures tuleb ju ette ka, et ebaausaid kohtunikke füüsilise jõuga määruste austamisele sunnitakse.

Võistlustelt lahkumine Riias ei sündinud mitte mõne üksiku otsuse ebaõigluse tõttu (mida ikka võistlustel juhtub), vaid just terve võistlusatmosfääri hukkamineku tõttu, mis korrekse spordi mõõtu enam kuidagi välja ei annud. On tõsi, lõpuliku tõuke sellele andsid Viikbergi ja Lilenderi võitude mittetunnistamine, kuid veel enam see teguviis, kuidas see mittetunnistamine sündis. Nii ringi kui punktikohtunik ei olnud lätlastel iseseisev, erapooletu jõud, vaid vigur, keda kogu aeg kõrvalt juhti, noomiti, ässitati. Hinnangu panemisel peeti nõu, vaadati üksteise hindamissedeleid, tarvitati eestlaste kohta isegi mittetsensuurseid sõnu ja tehti siis oma väärotsus ära põlgliku üleoleku ja vaenulikkuse väljendamiseks. Kui selle eel oli käinud veel rida igasuguseid kauplemisi, ebatäpsusi, oodatalaskmisi ja eestlaste mõnitusi, pidi paratamatult mõõt täis saama.

Võistlustele edasijäämine oleks juba alandav argus või tõmpmeelne väiklus olnud, kus oma väärtust oleks panketihõhutäie ja metall-litrite vastu vahetatud. Võidakse öelda, lätlaste ülekohut oleks saadud tagantjärele arvustada või isegi õigeks teha. — Midagi ei saa, ka „moraalse võidu“ rõhutamine tunduks läigena. Riia võistluskorraldajatele ja kohtunikkudele, kes vähese spordikultuuriga mehed, kuid nähtavasti küll libedad ärimehed, oli tarvis silmade ette seada fakt, mis neid veidi järele mõtlema sunniks spordi eetika ja otstarve üle. Eestlased ei lahkunud Riias sugugi vaenulikult, küll aga näitasid endid Läti tegelased üpris ägedatena ja veel kord taktivaestena, andes meile kaasa ainult ähvardusi.

Võistlused ise möödusid mõõduka keskpärasuse juures. Sellest üle ulatasid ainult üksikute tõstjate saavutused. Parim mees võistlustel oli Luiga, kes haruldase hooga edeneb ja Riias juba ilmarekordi atakeeris. Kui lätlaste Leilandsil veidi sportlikku hinge oleks, võiks ta Amsterdamis esimesele auhinnale pääseda. Suslaäparduse all kannatav Kask oli seevastu vast võistluste ägedam ja pillavam energiaga.

Maadluses oli vähe head, kuna lätlased liig nigelad olid selleks, et meie parimatele tõsisemat konkurentsi pakkuda.

Maavõistluse osavõtjate ja kohtunikkude kogupilt Riias.

Lahti teised üksteise järele selili, kuna ise ka lõpuks seljakaotused vastu võeti õige primitiivselt maadlevatelt meestelt. Ootustest käisid vast ainult üle Volt ja Kristal.

Poksis oli nendest eestlastest, kes ringis jõudsid käia, Taar kõige parem. Lutsu tehnika on kui halvenenud ja mõttetöö nürimaks läinud. Viikberg oli heas vormis ja töötas terve matschi täie hooga. Lilender ei suutnud löökidega täiel määral fikseerida oma initsiatiivi ja võime üleolekut.

Maadlusvõistlused algasid kärbeskaalu matschiga, kus Volt oma vastase Kundzinschi 14.30 min. matile pigistas. Praktilise oli keskaalus Attars hõlpsaks mängukanniks, loopides teda 5 min. 21 sek. Kristal võitis sulgkaalus Rudzitsi 11.02, kuna siis A. Pohlal tuli poolraskekaalus Petersonsile 15.14 kaotada. Väli jõudis kergekaalu Jakobsoni 4 min. 30. sek. sees kolm korda maha panna. Lõpuks kaotas O. Pohla Zvejnieksile 7.06. Maadlusmaavõistlus, mille tagajärge lätlased ei tahtnud kuidagi rahvale teatavaks teha, lõppes Eesti võiduks 4:2.

Tõstmises ei olnud lätlastel sulgkaalus üldse korralikku võistlejat välja panna, sest maadleja Udris ei osanud tõsta (rebis surumise asemel) ja ta tõsteid ei oleks tulnud mõningaid lugedagi. Et aga kuidagi võitu enesele kindlustada, ei lastud Kaske konkurentsi, mis oli esimeseks jämedaks Eesti heatahtlikkuse haavamiseks. Tõstevõistluste tagajärjed olid (järjekorras surumine, rebimine, tõukamine): sulgkaal — Kask, Eesti, 80 — 80 — 105 = 265 kg.; 1. Udris, Läti, 40 — 50 — 62,5 = 152,5 kg.; kergekaal — 1. Osolinsch, Läti, 80 — 82,5 — 105 = 267,5 kg.; 2. Puskar, Eesti, 75 — 72,5 — 100 = 247,5 kg.; keskaal — 1. Kukk, Eesti, 87,5 — 90 — 120 = 297,5 kg.; 2. Aleks,

Läti, 80 — 82,5 — 115 = 277,5 kg.; poolraskekaal — 1. Luiga, Eesti, 87,5 — 100 — 137,5 = 325 kg.; 2. Aschenbergs, Läti, 80 — 85 — 105 = 270 kg.; raskekaal — 1. Leilands, Läti, 110 — 110 — 145 = 365 kg.; 2. Luhaäär, Eesti, 100 — 105 — 130 = 335 kg. Luiga kahega tõuge on uus Eesti rekord, Leilandsi kolm tõstet kõik uued Läti rekordid.

Poksis läksid esimestena kokku kärbeskaallased Taar, Eesti ja Kornejevs, Läti. Juba esimesel roundil jääb lätlane groggyks ja teisel roundil on Taaril hõlbus vaev teda k. o. lüüa. Aega kulus üldse 5 min. 42 sek.

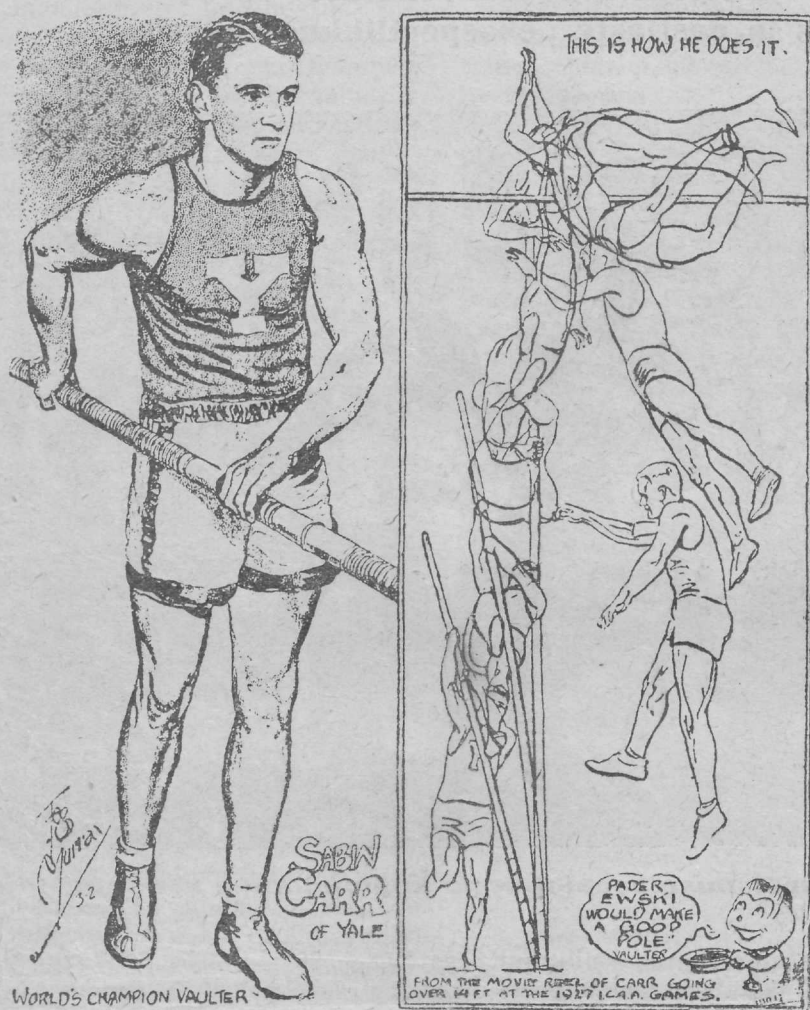
Kukk-kaalus kohtavad Usijevitsch, Läti — Luts 2., Eesti. Lätlane on temperamentlikum ja otsustavam, Luts kõhkleb haruldaselt palju. Esimene round ei suuda ta ennast sugugi leida ja see kuulub lätlasele, kuigi ka tema suuremat ei näita. Teisel roundil teeb Luts kohati keni ataake ja mida enam matsch lõpule läheneb, seda suuremaks kasvab Lutsu hoog. Usijevitschi võidu kuulutamiseks võis leppida, kuigi ka mõnel teisel maal võisteldes vast Lutsule oleks võit antud.

Päris hull lugu oli aga järgmise paariga, Viikberg, Eesti — Minejevs, Läti, sulgkaal, kus Viikberg oma paremas vormis oli ja tunduvas ülekaalus matschi lõpetas, lastes vast alminutil ainult kuidagi Minejevsit ka ennast natuke näidata, kuid siiski kohtunikkudelt kaotuse sai.

Maasikalä ei leitud kergekaalu terve Läti poksi jate pere hulgast vastast, pakudes selleks kergekeskkaalu Resjonokit, kuid sellest lahtiütlemisel sai ta võidu ilma matschita. Eesti meeskond nägi ette, et lätlaste poolt pakutud kombinatsioon — võidupunkt Maasikule, kuid matsch auhinna pärast Resjonokiga — kohtunikkude hindamisviisi juures vast ainult enese rumalaks tegemine oleks olnud. Pealegi

Ameerika üliõpilaskonna esivõistlused.

Kuidas Hahn purustas Peltzeri ilmarekordi.

Kuidas hüppab Sabin Carr.

Ameerika üliõpilaskonna siseesivõistlused on harilikult talvise kergejõustiku hooaja kõlavaks lõpusündmuseks. Hooaja alul ja kestva korraldatakse teadagi rohkelt suuri võistlusi, mis saavutuste tasapinnalt võivad vast üliõpilaskonna esivõistlusi ületadagi, kuid need omavad siiski kuidagi moraalselt tõhusamat kaalu.

Rõhkest võistlemisest hoolimata oli enamik üliõpilasi siiski hästi vormis ja saavutas mitmeid üliõpilaskonna rekorde. Kõigest ulatas üle aga Hahn erakorralselt lavastatud rekordijooks, kus kavatsenud Peltzeri suursaavutuse purustamine õnnestuski. Üliõpilaskonna liidu jooksurada on ka kõige parem, mis Ameerikas sisevõistluste jaoks leidub. Seda rada kasutatakse aastast ainult üks kord — üliõpilaskonna esivõistlusteks.

Võistlusi alati 70 yardi kiirjooksuga. Rekordi omistaja on Harold Lever 1923. a. saadik ajaga 7,2. Veel poolfinaalide järele ei suudetud nüüd ennustada, kes jooksu lõpulikult võidab. Jooksjaid näis vaevavat ärritus—haruldane nähtus Ameerika kiirjooksuvõistlustel. Võistlejaid oli palju ja kõik võrdse tasapinnaga, võit rippus suurel määral heast stardist, kus kuidagi läbi ei lasta varastamist. Jooksu võitis uus täht Daby ajaga 7,6. Teine Wildermuth, kolmas Scull.

Järgnes 70 yardi tõkkejooks kõrgete tõketega. Rekord sel maal on 8,6. Kahetseti suurel määral Monte Wellsi puudumist, kes ei saanud esineda jalavigastuse tõttu. Collieri ennustati Wellsi puudumisel enam-vähem üksmeelselt võitjaks, ja see teostuski, kuigi järgnevad noored tõkkemehed

äärniselt vähe temast maha jäid. Collieri aeg oli 8,9. Teine Furth, kolmas Sheldon.

Ühe miili teatejooks oli võistluste kaudis ilutulestus. Meeskonnad võistlesid kolmes rühmas, võitjad ja kaks kiiremat meeskonda pääsesid lõpuvõistlusesse. Kahtlemata on teatejooksud kõige huvitavamad sisevõistlustest, sest nad on kõige vaheldusrikkamad ja põnevamad. Pea kõigi meeskondade üksikjooksjad katsid 440 y. 51 sek. või alla, kuid sellist hoogu, nagu näitas võitja meeskond — Syracuse, on harva näha olnud. Ta saavutus oli 3.20,2, mis iga mehe 440 yardi kohta annab 50 sekundit. Eriti hiilgavalt jooksis Syracuse'i ankrumees Barbuti, kes teate vastu võttis kolmandana, olles 15 yardi järel eelolevatel. Juba esimesel ringil võttis ta kinni vedajad ja teisel läks ta neist vabalt mööda, tehes mõned yardid vahemaadki.

Miili jooks oli keskpärane, kui välja arvata läinud aastase meistri Coxi lüüasaamine. Teda ennustati võitjaks nii miilil kui kahel miilil, kuid viimasel ringil läks temast mööda Luttman, Harvard, olles finischis ees vaid mõned tollid. Aeg 4.20,0. Kaks miili võitis Reid, Harvard, 9.37,2.

New Yorgi üliõpilaskond võitis kahe miili teatejooksu 7.59,2. Kerge raskuse heitmises sai Cornelli värve kandev Wright tagajärjeks 16,45, mis uus üliõpilaskonna rekord.

Kuulitõukes püstitati samuti üliõpilaskonna rekord. Georgetowni Adelman tõukas eriti kindlalt, läkitades kõik kuulid üle 14,5 meetri. Ta parim tõuge oli 14,99. Teine Levy 13,97, kolmas 13,96. Tõugati suurekogulist nahkkuuli, mis igatahes ta-

gajärgi ei soodustanud. Harilikult tõugatakse sisevõistlustel väiksekogulist kummi-kuuli, kuid põranda hoidmiseks tarvitati nüüd nahkset.

Kõrgushüppes oli parim tagajärg 1.83.

Teivashüppes tundusid kõik kohmetutena ja kángetena. Carr avaldas enne võistlust kavatsust püstitada uut ilmarekordi, kuid sellest ei tulnud midagi välja. Ta saavutas 4.05,5, mis ei ole just palju tema kohta. Igatahes näeb 4 meetritki sisevõistlustel väga kohutav välja, kus valge põikpuu paistab laeluses hämaruses otse muinasjutulistel kõrgel. Kui imevägi näib hüppajaid kiskuvat lae poole. Teiseks tuli Sturdy tagajärjega 3.96.

Kaugushüpe ei taha sisevõistlustel kunagi hästi õnnestuda. Meistriks tuli Bates tagajärjega 6.91. Möödunud suvel hüppas sama mees väljas järjekindlalt 7,5 m.

Peale esivõistluste kava järgnes Hahn rekordijooks. Just enne jooksu ilmus rajale dr. Peltzer, naelkingad jalas, nii et rahvas uskus ka Peltzerit võtvat osa jooksust. Peltzer aga proovis ainult jooksurada, kuhu Hahn ilmus lööma mitte ainult oma, vaid ka Peltzeri ilmarekordi.

Stardijoonel asusid kolm võistlejat — Pincus Sober, Hahn ja Martin. Esimene start ei õnnestunud, sest Sober varastas. Teisel stardil pääsis Sober juhtima, kelle kannule asus Hahn. Selles järjekorras katsid jooksjad esimese 220 yardi pika ringi, mille ajaks kuulutati 26,2 sek. Teiseks ringiks kulub 28 sek., millega pool maad oli jookstud 54,2. Kõva jooks seega! Nüüd katkestas Sober jooksu, ta oli läinud nähtavasti välja ainult tempo arendamiseks.

Hahn käes oli juhtimise kord, kui sellest võib veel rääkida, sest Martin oli jäänud maha juba paarkümmend yardi. Hahn näis suurendavat kiirust, ta käed toimisid jõurikka vabadusega. Näol suure pingutuse ilme. Kolmanda ringi järele näitasid kellad 1 min. 22 sek. Hoog püsis seega ühesugusena, kuigi näis, nagu oleks Hahn iga ringiga suurendanud kiirust. See pettumus tuli nähtavasti sellest, et ta järjest jõurikkamalt võitles pealetuleva väsimusega. Eriti viimasel ringil näis ta panevat välja oma jõu tervenisti. Lõpuosa spurtis ta kui kiirjooksja. Kui finischilint katkes, tekkis vaikus, nagu ikka enne suurt tormi. Kõik ootasid hinge kinni pidades tagajärge.

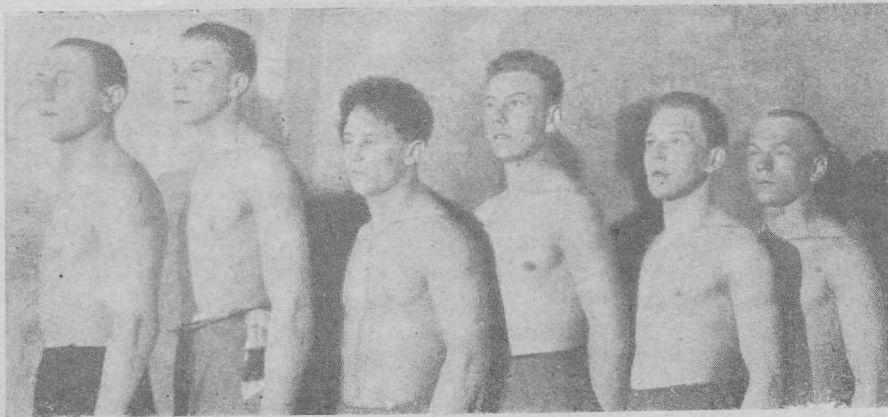
Varsti hõigati häälekõvendaja läbi 1.51,4—uus sise- kui välisraja ilmarekord. Dr. Otto Peltzer sai oma silmadega näha, kuidas tema suursaavutus muutus vaid mälestuseks.

Kui rahvas hakkas juba lahkuma, ilmus Peltzer jälle naelkingades jooksurajale, suur must Saksa kull rinnal. Ta pistis jooksma täie ajuga mõned ringid, osa rahvast seisis ja vaatas imestusega mida nüüd kavatses Peltzer. Näis, nagu oleks Peltzer tahtnud jooksta rekordi tagasi enese nimele, kuid talle ei leidunud ajavõtjaid.

10. märtsil asus Peltzer Ameerikast kodumaa poole teele — kõigiti löödud mehena, kuid lootes siiski oma lõpuliku edu peale Amsterdamis.

Käesoleva lehe

ilmumine viibis toimelusest mitteolenevatel põhjustel.

Tallinna garnisoni meistrid poksis. Seisavad: Valdman, Kuura, Reimann, Maasik, Saasep ja Leiger.

7 uut Eesti rekordi.

Tõsteesivõistlused Sindis.

Meie tõstjad näivad väga jõuliste samudega edasi rühkivat. Iga uus võistlus laseb konstateerida jälle võimete täienemist. Nii on see seni sündinud kogu aeg, alates 1927. a. sügisest, mil olümpia tõstetreeninguga alustati. Vastmöödunud esivõistlused olid veel kõige rõõmustavamad sel arenemise teel.

Võib öelda, et meie tõstjad on vist kõige vähem treeningu mugavusi ja hoolitsemist tunda saanud, kuid nende võistlusvaim ja tahe on eriti erksana hoidunud ja see kaalub vahel enamgi igasugustest mugavustest. Kui olümpiaadini järele jäänud 4 kuud ka sellise tempoga kaetakse, võib Amsterdami meie meestelt õige väljapaistvaid saavutusi loota.

Ei ole vist huvitusetä märkida, millised olid praeguste olümpiameeste saavutused olümpia treeningu alul ja praegu. Esimesel olümpia katsevõistlusel tõstis Teitelbaum 230 kg. (sur. 67,5; reb. 70; tõuk. 92,5), nüüd 277,5 kg. (82,5 — 82,5 — 112,5); Luiga 287,5 kg. (77,5 — 87,5 — 122,5), nüüd 315 kg., väljaspool võistlust koguni 322,5 kg. (87,5 — 100 — 135); Luhaäär 310 kg. (85 — 97,5 — 127,5), nüüd 352,5 kg. (102,5 — 105 — 145); Luhaääre parimate tõstete kogusumma on praegu isegi 362,5 kg.

Sindi võistluste tagajärjed olid: sulgkaal — 1. Kask, Sindi Kalju, surumine 82,5 kg. (välj. võistl. 83,75 — E. rek.) — rebimine 80 (välj. v. 81,25 — E. rek.) — tõukamine 105 (välj. v. 107,5 — E. rek.) = 267,5 kg.; 2. Miller, Tartu Kalev, 72,5 — 80 (välj. võistl. 82,5) — 100 = 252,5; 3. Rihmann, Kalev, 77,5 — 70 — 95 = 242,5.

Kergekaal — 1. Teitelbaum, Sport, 82,5 — 82,5 — 112,5 = 277,5; 2. Kiisk, Sindi Kalju, 67,5 — 75 — 97,5 = 240; 3. Laater, Pärnu Vaprus, 65 — 67,5 — 96,25 = 228,75.

Keskkaal — 1. Kukk, Tartu Kalev, 90 — 90 — 115 = 295; 2. Lepik, Kalev, 85 — 85 — 110 = 280; 3. Setkov, Pärnu Tervis, 75 — 70 — 90 = 235.

Poolraskekaal — 1. Luiga, Kalev, 87,5 — 97,5 (välj. v. 100 — E. rek.) — 130 (välj. v. 135 — E. rek.) = 315; 2. Adamson, Sindi Kalju, 85 — 90 — 120 = 295; 3. Petermann 77,5 — 77,5 — 95 = 250.

Raskekaal — 1. Luhaäär, Sport, 102,5 (E. rek.) — 105 — 145 (E. rek.) = 352,5; 2. Lillenbach, Pärnu Tervis, 72,5 — 70 — 100 = 242,5; 3. Saar, Sindi Kalju, 67,5 — 65 — 85 = 217,5.

„Otstarb pühendab abinõu.“

(5. lehek. järg.)

oleks pidanud auhind ilma matschitagi Maasikale kuuluma. Läti lehtede poolt toodud näide sel puhul Kase võistelda lubamisest ei ole omal kohal, kuna Kasele keegi ei mõelnudki auhinda anda. Demonstratsiooniks Maasik—Resjonok oleks aga Eesti esitaja oma nõusoleku annud.

Päris skandaalne oli juba kergeteskaalu matsch Lilender, Eesti — Resjonok, Läti, kus Lilender kõik kolm roundi juhtis ja oma vastase päris ära kurnas, kuid ikkagi kaotuse sai. Lilenderi infightingusse mineku katseid allaküürutamise-ga lugesid Läti kohtunikud millegipärast foulideks. Kui matschi tagajärg teatavaks tehti, otsustas Eesti meeskond võistlustelt lahkuda.

Vaheajal lätlaste poolt tehtud ettepanekud kohtunikude vahetamise juures edasi võistelda, ei leidnud eestlastelt aksepteerimist. Siis läksid Läti kohtunikud ja tegid rahvale teatavaks, et Läti on võitnud poksi maavõistluse 6:2, kuna eestlased loovutavad võidud lätlastele. Pub-

likut paluti aga rahulikult kohtadele jääda, kuna see vahejuhtumine võistluste käiku ei takistavat. Tõepoolest olidki juba ringis Läti oma paarid.

Teisel hommikul tõid lehed suurte kirjadega teateid, et Läti olevat poksimaa-võistluse 6:2 võitnud ja tõstmises 3:2 triumfeerinud, eestlased aga ebasportlikult endid üleval pidanud.

Sisevõistlused Göteborgis.

Möödunud pühapäeval peeti Göteborgis sisevõistlusi, kus rida haruldasi tagajärgi saavutati. Võistlustest võtsid osa paremad Rootsi, Norra ja Soome hüpajad. Tagajärjed olid: hoota kõrgus — 1. Helgesen, Norra, 1.57; 2. Lindqvist, Soome, 1.57; hoota kaugus — 1. Backe, Norra, 3.32; 2. Lindqvist 3.30; hoota kolmik — 1. Lindqvist 9.93.

— Cambridge võitis traditsioonilisel sõudevõistlusel Oxfordis kümne paadipikusega. Aeg 20.21. Võistlust jälgis 40.000 pealtvaatajat.

Rootsi löi poksimaa-võistlusel Taanit 6:2, tulles seega põhjamaade meistriks.

Keskoolide spordinurk.

Paide ühisg. spordiühing korraldas omavahelise suusatamisvõistluse. Läbi tuli joosta 3 km. pikkune maa. Esimesena jõudis finiši Lugus 14 min. 30 sek., 2. Jänes 15 min. 30 sek., 3. Öunapuu 16 min. 15 sek., 4. Mätlik 16 min. 30 sek. Osavõtjaid üldse 7.

Tartu keskoolide viimane jääpallivõistlus, mis peeti kohaliku spordiseltsi Kalevi B meeskonnaga ja mis oli ühtlasi viimane hooaja mäng, andis tagajärgi 7:6 keskoolide koondise kasuks. Keskoolide edurivi ei suutnud mõne nõrga mängija tõttu näidata kõige paremat koostamängu. Paremad mehed olid Võsu ja Leetsi, realg., Laabert ja Jakobson, õhtug. Peab tähendama, et keskoolid on suutnud teha edusamme. Kujukalt näitavad seda 3 võistlust Kalevi B meeskonnaga.

Rakveres on saanud silmapaistvamaks spordialaks suusatamine võib olla selle tõttu, et seal viibivad mõned paremad Eesti suusatajad, nagu seda on Andresson ja Lille. Hiljuti korraldas seminari harjutuskool omavahelise suusatamisvõistluse. Maa pikkus 3 km. Esimeseks tuli O. Aser 12,37 min., 2. Kleemann 13,24 min., 3. Värkraud 14,12 min.

„Vitjas“ 1. kl. korvpallimeister.

Pühapä. 1. aprillil, tulid viimased esivõistluse mängud pidamisele.

Võistluskaavas on ettenähtud 1. kl. võrkpalli finaali Tartu NMKÜ — Tall. Sport. Kuid takistuse tõttu ei saanud Tartu meeskond ilmuda. Selle asemel mängib Greif — Kombineeritud meeskonnaga, kus mängisid Rosenstein—Parbo — Margevitsch—Hellman ja Laasner. Mängu võidab Kombineeritud meeskond 16:14 ja 15:6. Mäng oli paiguti kaunis ilus. Näidati mõlemilt poolt ilusaid surumisi.

Naiste 2. kl. korvpallis võidab üllatuseks Noorseppade naiskond — Makkabit 26:19. Esimesel olid head visked. Makkabil hea kokkumäng.

1. kl. korvpallis NMKÜ Tall. — Vitjas. NMKÜ on noor meeskond, kes seniajani edukalt on võistelnud teiste vanade meeskondadega. Mängu initsiatiivi võtab Vitjas oma kätte. Toob ilusate kombinatsioonidega palli vastase poolele ning sealt toimetatakse ta korvi. NMKÜ ei saa jalgu alla. Tagajärg aga kasvab. Kui Vitjas vastase viie-mehe kaitsest läbi ei saa murda, võetakse abiks kaugevisked, missugused enam vähem ikka korvi lähevad. Poolaja seisuks kujuneb 24:4 Vitjase edu.

Teisel poolajal hakkab NMKÜ-l juba kokkumäng sobima. Ning lühikese ajaga teevad nad tagajärje 24:14 peale. Kuid nüüd kogub ka Vitjas ennast ning jällegi tuleb korv-korvi järele. Mängu lõpule tuleb 42:22 Vitjase kasuks. Meistermeeskonna koses: Tscherepatkin — Klöscheiko I; Kleischeiko II — Ivanov — Larionov. Parimad olid Klöscheiko ja Ivanov. Esimesel olid head kaugevisked. Ka kaitse mängis suurepäraselt.

Dr. A. VEISS

Sise- ja lastehaigused
Kõrgustikupäike

10-11 ja 4-6
(reedel p. l. 4-5)

S. Tartu mnt. 47-a
Kõnetr. 33-26

Rakvere kiri.

Garnisoni talispordi päev. — Kaitseliidu murd-maa suusavõistlus. — Kavatsusel pikem suusaretk Eestis. — Üht ja teist.

Tänavune talihoogaeg on olnud elavam kui kunagi varem. On märgata suurt huvi tõusu meile põhjamaalastele omase liikumishõlbustuse — suusatamise vastu, millises suunas palju kaasa aitavad korraldatud suusakursused. Rõõmustav on märkida, et ka õrnemsgu sellele elavalt sümpatiseerib. Ka võistluste rohkuse alal on Rakvere teistest linnadest suure sammu võrra ette jõudnud. Nii tõuseb võistluste üldarv pooletoosina peale. Ja suusatajaid, nende seas tippmehi ühes tublide noortega on kaunike kogu. Nende hea kvaliteedi kohta pakuvad Tapa suusaoümpiaadil ja suusavõistlustel saavutatud märgid kõige paremat tunnistust. Sarnaste eelduste olemasolul võiks Rakvere kogu meie suusaspordi kandvamaks alussambaks saada.

Pühapäeval, 11. märtsil, peeti garnisoni väeosade vahelisi suusavõistlusi nii patrull- ja individuaal suusatamises. Patrull - suusajooksu korraldus oli sarnane viimase olümpiaadi omaga. Terve jooksutee 12 kilomeetrit. Startis 4 meeskonda. Parimaks patrulliks osutus 5. rüg. patrull nr. 1, kelle poolt näidatud aeg Tapa üleriikliste kaitseväge patrulljooksu võitja aja 3½ minutiga ületab. Üks samasse patrulli kuuluv rms. Velve sõitis üllatavalt hästi — umbes 50 minutiga, seda pealegi veel rakmetes. 1. 5. rüg. patrull nr. 1 (koosseis: ltn. Breede, v.a.o. Vitsut, rms. Velve, rms. Lobanov) aeg 55.15,3; 2. 1. lennuväe eskadrill (koosseis: ltn. Läte, n. a. o. Kihlefeltd, rms. Kleinart, rms. Härg) 59.36; 3. 5. rüg. patrull nr. 2 63.43,3. 10 klm. individuaal-suusatamiseks kogus starti 23 suusatajat. Tagajärjed kujunesid järgmiselt: 1. v. a. o. Vitsut, 5 rüg., 46.27,9; 2 rms. Velve, sama, 48.56,5; 3. kpr. Väik, sama, 48.57,8; 4. ltn. Läte, 1. lennuväe eskadrill, 50.19,2.

Sama päeva kava täiendas veel jääpallivõistlus garnison—Kalev. Mõlemad võistlejad vastasid on oma võimetelt täiesti võrdsed olnud, mida selgelt ilmutavad varemalt peetud võistluste tagajärjed: viik 5:5 ja garnisoni minimaalne võit 13:12. Selleks otsustavaks mänguks, mis pidi

nende paremuses selgitust tooma, hankis Kalev oma ridadesse Tartu nimekama jääpallimehe E. Gerni, kes praegu teenistuse huvides Rakveres elab. Nii oli siis mõlemal meeskonnal oma esimeseklassi jääpalli tuus; garnisonil meistermeeskonna V. S. Spordi kaitse Kreimann ja Kalevi eelnimetatud tartlane. Seekord pääsesid juba Kalevi edurivi ataagid vastase väravale maksvusele. Tunniajalise matschi lõpuseisuks kujunes Kalevi paras võit 9:5 (3:2).

Üldse on Kalev sel hooajal 4 võistlust pidanud. Väravate bilanss osutub 37:27 Kalevi kasuks.

Möödunud pühapäeval korraldas 1. Rakvere malevkond murd-maa suusavõistluse, distantsiga 12 klm. Stardist läksid välja 7 võistlejat malevlast ja 2 mittekaitseliitlast, kes oma huvipärasid kaasa sõitsid. Suusatamiseks kohase lumepinna juures tulid ajad suurepärasena, eriti veel Andressonil. Finiši saabus esimesena Andresson, olgugi et ta alles kuendana teele asus, vahepeal oli ta kõik viis eelsõitjat kinni püüdnud ning ka maha jätnud. 1. mvl. Andresson, T. 1 t. 6 m. 26 s.; 2. mvl. Verder, A. 1:11.24; 3. mvl. Leemets, E. 1:16.05; 4. mvl. Räästas, O. 1:19.22; 5. mvl. Diivin, L. 1:21.38; 6. mvl. Kurik, E. 1:26.46. Väljaspool võistlust sõitnud seminari õpil. Siiraki ja Hinno ajad — vastavalt 1.11.22 ja 1.14.23.

Käesoleval talvel tehti Kalevi poolt korvpalli mänguga algust. Selleks otstarbeks saadi linna ühisgümnaasiumi saali kaks korda nädalas kasutamiseks. Lühikese aja jooksul on mängijad tublisti arenenud. Ainult väiksemõduline saal kipub raskusi sünnitama mängu edukaks arenguks. Võistlusi seni veel peetud ei ole.

Ping-pong sammub järjekindlalt oma tõusu rada. On peetud rida võistlusi nii meeskonna kui üksikmängudes. Suurt elevust töötab tuua pongitajate ridadesse märtsi lõpul pidamisele tulevad meistrivõistlused linna esimängija nime peale.

OAK.

Jalgpallimeeste ettevalmistused.

(1. lehek. järg.)

enesetunne omakord osutub suureks mängu tiivustajaks. On ju vana psühholoogiline tõde: kõik, mida suudetakse teha hästi, see sisendab tegijasse tuju ja vaimustust.

Vaatleksime, mida on kahekuulise sisetreeningu tagajärjel saavutanud meie jalgpallimehed. Loomulikult oleks siinkohal üksikute kohta ennustamine liig varajane, seda näitavad esimesed hooaja võistlused.

Vaatamata sellele, et jalgpallimeeskonnale olümpiaadile pääsemiseks, võib olla, tegelikke võimalusi üldse ei avane, käivad mehed koos ja töötavad täie innuga selles arusaamises, et kaotada ei ole midagi, vaid võita palju. Võin julgelt tõendada, mehed on painduvuse, liikumise kerguse ning kiiruse suhtes palju juure omandanud. On veelgi palju konarluusi, kuid need on edaspidise treeningu vältel kõrvaldatavad. Minu arvates on veel suurem tähtsus kui treeningu tegelikul küljel just ühistundel ja ühtekasvamisel neil talistel treeningutundidel.

See on küll üks saavutatud hüve, mida ei saa küünraga mõõta, kuid mis siiski tundub ja peab ka edaspidi tunduma igas meeste tegevuses ja väljenduses. Õiglaste treeningu võimalustega peab kasvatama

seda ühistunnet ja aegamööda taguma seda vääramatuks rusikaks, mida nimetame mängu vaimuks, veel kitsamates raamidest vaadelduna — meeskonna vaimuks.

Lõpetades kahekuulise saalitreeningu asuvad jalgpallimehed nüüdsest maneeshi ja väliskäikudele. Eriti on viimased üli-tähtsad üldise tervisliku seisukorra tõstmiseks. Olenevad ju inimese võimed suuresti ka tema üldisest tervislikust seisukorrast. Eriti tunduvad just rasketena selles suhtes kuud enne õiget kevade algust, kus tarvitame viimaseid suvekuudest ja puhkusest kogutud energia tagavarsid. Eriti nüüd on tarvis uuendada nii lihaste kui ka närvide vastupidavust. Isiklikult loodan, et ka ettevalmistatavad mehed ja hooldajad sellega tõsiselt arvestavad ning kahekordse innuga asjasse süvenevad.

Senine treening oli algelementide omandamiseks niipalju kui seda võimaldas lühike aeg. Teisel perioodil katsume omandatud kiirust, painduvust ja kergust jäädvustada.

Kui peaks õnnestuma midagi eeloleva hooaja võistluste kohta, siis võiks nimetada ainult niipalju, et edu oleneb äärmiselt heast vaimlisest ühendusest, mis valitseks meeste ja vastavate sportlike hooldus-asutuste vahel.

G. Kalkun.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,

Telefon 10-02.

Soovitab kõiksugu spordiabinõusid parimatest kodu- ja väljamaa tehastest.

Välismaalt kohale jõudnud ping-pongi kummiga kaetud reketid.

Ladus suuremal arvul spordikirjandust.

Prantsuse esivõistlused tõstmises

peeti olümpia kolmevõistlusena Pariisis. Tagajärjed olid: sulgkaal — Suvigny 282,5 kg.; kergekaal — Arnout 307,5 kg.; keskkaal — Roger François 338 kg.; poolraskekaal — Hostin 345 kg.; raskekaal — Dumoulin ja Dutriève 342,5kg.

Uued maailmarekordid võistlustel olid: kahega rebimine — Hostin 112,5 kg.; Arnout 100 kg. Uued Prantsuse rekordid: kahega tõuge — Roger François 133 kg.; kahega surumine — Suvigny 88 kg.

Kaubamaja

„Sport“

Tallinn, Narva mnt 19,
kõnekr. 23-00.

Talviseks hooajaks:

Suusad, kelgud, tõukekelgud, uisud, sviitrid, kindad, schalid, hokkeivastus j. n. e.

Koolidele, spordiseltsidele ja sõjaväeosadele hinnalandumus.

Lindqvist tuli Soome meistriks hoota hüpetes. Ta tagajärjed olid: kaugus 3.27,5; kõrgus 1.50 ja kolmik 9.78.

Soome esimeseks meistriks jäähokis tuli Viiburi Reipas, lüües Sudeti 5:1.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.